Opening van de “Brikkeberg”

Hier staan we op het voormalige Sphinx terrein. Verderop ligt het Zinkwit terrein. De Zinkwit en Sphinx waren twee verschillende industrieën. De Zinkwit produceerde o.a. zinkwit een belangrijke stof voor het fabriceren van witte verf voor de keramische industrie. De Sphinx produceerde in Limmel tegels. In1959 werd de Zinkwit gesloten veel later in 2008 volgde de sluiting van de Sphinx tegeldivisie.
De terreinen waren zwaar verontreinigd. De toenmalige Buurtraad en ouders van Limmel maakte zich erg bezorgd. De Buurtraad heeft de politiek hier dikwijls op gewezen. De ouders attenderen hun kinderen erop dat het verboden terreinen waren en er beslist niet op gespeeld mocht worden. Dan wordt het spannend.

Vanwege het hoge sterftecijfer onder de arbeiders werd de Zinkwit ook wel “Stille Dood” genoemd. Het was een zeer ongezonde plek om te werken. Nabij de Zinkwit lag het voormalige RKVCL-voetbalveld waar door de week achter het doel tegen het roodgekleurde talud van de fabriek gecrost werd. Roodgekleurd wat zou dat zijn, waarschijnlijk ook weer niet zo gezond.
Ik herinner me nog dat ik in 1969, 10 jaar na de sluiting van de Zinkwit, met een vriend over de fabrieksmuur “gekledderd” waren. We wisten niet wat we zagen. Het leek als of het “sjiech” was, alle werknemers waren naar huis alsof ze de dag erna er weer waren. Alles stond er alsof het gewoon nog in bedrijf was. Wij liepen over het terrein bij een kantoorgebouw naar binnen. Ook hier stond alles nog alsof er “sjiech” was. Flesjes, potjes en pannetjes, het bleek een laboratorium te zijn. Een flesje

met een lange hals gevuld met een grijze vloeistof trok onze aandacht. Wat is dat, we pakte het op, het was zwaar, zwaarder dan we dachten. Spannend! Het zware flesje hadden we stiekem meegenomen naar onze “kojl” op het Sphinx stort en daar verstopt. De dag erna was de “kojl” door andere kinderen ingestort. Dus hier ergens moet het flesje nog liggen. Later bleek dat whet flesje gevuld was met kwik…. levensgevaarlijk.

De Sphinx stortte al haar afval op dit terrein. Het terrein was gewoon toegankelijk. Het storten zorgde voor grote “kojle” (kuilen) vol met “kriet”, (krijt) afval en breuk van mallen, dat noemde de jeugd “brikke”. Vandaar de naam “Brikkekojl”. De “Brikkekojl” was een levensgevaarlijk eldorado voor de kinderen van Limmel. Ook werd overtollige witte krijtpap gestort op het terrein. Wij kinderen noemde het “driefzand” het was levensgevaarlijk en dus heel spannend. In de winter werd het “driefzand” hard en na regen en vorst kon erop geschaatst en ijshockey gespeeld worden. Het “kriet” werd in de zomer door de jeugd met veel creatief plezier gebruikt. Stoepen, muren en gevels werden bekrijt, ouders en winkeliers waren er niet blij mee. Limmel was de buurt met de eerste “kriet” graffiti. Op de “Brikkekojl” werden heel wat “kojle” gegraven ingestort en weer gebouwd. In die “kojle” werden interessante boekjes verstopt. Vele generaties zijn hier tot ‘t besef gekomen wat er nog meer in het leven is. Hier hebben veel Limmelse pubers hun grote ontdekking ervaren.

Generaties Limmelse jeugd herinnert zich met veel plezier deze tijd op de “Brikkekojl”.

Samen kunnen we nú vanaf “de Brikkeberg” het ontstaan en verloop volgen van deze nieuwe buurt. Laten de komende generaties bewoners ook datzelfde plezier ervaren van wonen, spelen en leven in dit groene, duurzame stadsdorp…… natuurlijk….. “Limmel aan de Maas”

11 maart 2026

Jack Ummels

BuurtNetWerk Limmel aan de Maas